

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: és Kiadóhivatal: Bende Imre-u. 3. sz. HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő Dr. Valentin Emil	Főmunkatársak: Dr. Nyiraty János Dr. Fehérváry Dezső ügyvédek.	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
--	--------------------------------	--	---	---

A trónbeszéd.

Baja, 1910. június 25.

A „nemzet-választotta“ képviselő urak felvették a diszmagyarjukat, vagy a frakkjukat, fiakkerbe vágták magukat és felvonultak a budai várba, hogy meghallgassák a király trónbeszédét. A király — illő ceremóniák között — felolvasta az országgyűlést megnyitó trónbeszédet arról a híres „nemzeti munkáról“, aztán felült a külön udvari vonatra és visszautazott Bécsbe.

Hát mi is lesz az a nemzeti munka? Első sorban adjunk pénzt és véradót.

A pénzügyminiszter az 1910. évre nem akar költségvetési törvényt, megelégszik egész évre szóló indemnítással. Tehát nem kell költségvetés. Minek is az, mikor egy vagy kétszakaszos indemnityvel ki lehet mondani, hogy az 1909. évi állami költségvetés szakaszainak, fejezeteinek és címeinek hatálya terjedjen ki az egész 1910. esztendőre. Sok a munka, nem érnek rá, hogy a drága időt a költségvetési vitára pazarolják. Ujjoncot kell szállítani, bankszabadalmat meghosszabbítani, adósságot csinálni, házzabályt szigorítani, hadi költséget szavazni. És ha jövőre sem érnek rá, úgy 1912-ben sem lesz költségvetés, mert már volt rá eset. Az országgyűlés működéséből minden évben a legtöbb időt a költségvetési vita emészti meg.

Az államnak épügy szüksége van a bevételeire és kiadásaira, mint bármely más individuumnak, vagy intézménynek. Teljesen felesleges tehát arról vitatkozni, hogy valamely jövedelmi ágazatnál szükség van-e megint a tavalyi bevételekre, vagy hogy egyik-másik kiadási tételt fenn kell-e tartani. Ha az 1909. évi állami költségvetésben a szeszadó 124 millió koronával volt felvéve, lehet-e arról beszélni, hogy 1910-ben ez a jövedelem nem kell? Ki beszélne arról, hogy a rendelkezési alapot töröljük el, vagy, hogy az államvasutak dologi kiadásai között szereplő pausálék ne véssenek fel? Értelmes emberről nehéz ilyent elgondolni. Nyilvánvaló tehát, hogy az egyszer megállapított tetteket minden évben újra megszavazni teljesen felesleges. Csak akkor kell néha tár-

gyalni, ha a tétel változás alá kerül, vagyis emelkedik.

Lassan kell ahhoz hozzászoktatni és meg kell a nemzetnek érteni, hogy a költségvetési jog gyakorlása milyen haszontalanság. Így majd azt is belátja a nemzet, hogy az ujoncmegajánlási jog is teljesen értelmetlen valami. A császárnak meg kell adni, ami a császáré. Megállapítják a felemelt ujonclétszámot és kimondják, hogy ez a létszám pedig az 1910. évre szól, hanem minden elkövetkező évekre is és azt a magyar országgyűlés egyszersmindenkorra meg is ajánlja, csak azt a jogot köti ki magának, hogy ha megint emelni kell a létszámot, akkor hát — szóljanak.

Ez a nemzeti munka, édes magyar népem. Egyszerre sok-sok évi munkát elvégezni: ez az élet, ez a tudás.

Adó és ujoncmegajánlási jog — illúzió.

Azt mondják: a nemzet ítéletében meg kell nyugodni. De kérjük a nemzetől: megnyugszik, ha majd egy szép napon be leszünk kebelezve Ausztriába, vagy benne leszünk a trialismusban — minden Einmarschirung nélkül.

Heti levél.

Politika és közérdek.

Baja, 1910. június 25.

A politika, ez a nagy bendőjű Moloch mindent megeszik, mindent elnyel. Nagyon beleestünk a politikába és sehogy se tudunk belőle kikecmeregni.

Az egész országban még mindig a választás utóhangjai hallhatók. Társaságban, kávéházban, mindenütt csak erről beszélnek még. Akár az időjárással, akár a drágasággal, akár a színházzal kezdik is a diskurzust, okvetlen a politikára, a lezajlott választásokra fordul a dolog és aztán azon vitatkoznak órák hosszat.

Hogy minálunk még mindig élénken érdeklődik a polgárság a lezajlott választások iránt, az természetes. Ilyen választás nem igen sok volt Magyarországon. Fővárosi újságírók beszélnek, hogy a bajai választás eredménye szite konsternálta a redakciókat.

Hátha még tudták volna, hogy micsoda erőszakosságok eredményezték ezt!

A város polgársága sehogy sem tud megnyugodni és nem akarja ezt az eredményt, mint megváltozhatatlant elfogadni. Ez és dr.

Rajk Aladár személye iránt való rajongó szeretet és ragaszkodás adják magyarázatát annak, hogy a keddi gyűlés oly impozánsan volt látogatva, hogy a város polgársága mind erősebben, mind hangosabban követeli a petíciót és azt, hogy a választás alatt a polgárság ellen elkövetett erőszakosságok megtoroltassanak.

Azonban a központot, a kormányt még mindig a választások utóíze foglalkoztatja. Tobzódnak a nagy siker élvezetében és egyszerűen megelégednek arról, hogy van az országnak egyéb, fontosabb érdeke is, mint az a munkapárt, amelynek durva erőszakosságok árán kierőszakolt sikere megakaszt minden nemzeti munkát.

A mi dolgaink közül is ott rekedt egynehány a belügyminiszter asztalfiókjában. Ott hever és hiába várjuk azok elintézését.

A Főtér rendezését már jóideje elhatározta a közgyűlés. Meghozta a határozatot, felkötötte jóváhagyás végett a belügyminiszternek. Ott azonban választást csinálnak, nem törődnek a vidéki városok legelőlényibb szükségleteivel. Pedig itt volna már az ideje, hogy hozzáfogjanak a főtér rendezéséhez. Alkár-hogyan is van ez a dolog, de a közgyűlési határozat elintézését okvetlen ki kell sürgetnünk.

Ugyanigy vagyunk a Józsefváros dolgával is. Azt a nagyfontosságú kérdést, hogy a Józsefvárosrész házosztály vagy házbéradó alá tartozik-e, még is csak meg kellene tudnunk. Ezt is ki kell sürgetnünk a pénzügyminiszternél.

A politika elvonja a figyelmet ezidőszert a színházról is. Ma már nem is beszélnek színház-építésről. Azt azonban gyakran halljuk hangoztatni, hogy azért nem megy a társulatnak valami fényesen, mert Baján nincsen nyári publikum. A színházat látogató közönség nagyobb része nincsen ilyenkor idehaza. Ősszel, tavasszal, vagy télen inkább van közönség. Van ebben igazság. Mi is megirtuk már ezt néhányszor. De ha azt akarjuk, hogy télen, tavaszkor, vagy őszkor jöjjenek Bajára színészek, akkor gondoskodjunk is arról, hogy legyen, hol játszanak. Deszkabódéba olyankor nem lehet eljárni, a Bárány terme meg ma már senkinek se kell.

Azt meg csak nem várhatjuk el a színigazgatótól, hogy a maga költségén építsen teli színházat, vagy annak megfelelő termet. Az egy kicsit költséges volna egy színigazgatónak.

Telefonhírek.

A politikai helyzet.

Budapest, 1910. június 25

A trónbeszéd.

A király ma délben, 12 órakor mondotta el trónbeszédét, amelynek meghallgatásán megjelent a kormánypártnak majdnem minden embere, a Kossuth-pártnak nagyrésze. Kossuth Ferenc nem jelent meg. Ott voltak a horvátok és a néppárt részéről hárman. A Justh-párt teljesen távol maradt.

A trónbeszéd így hangzott:

Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!
Kedvelt Híveink!

Bizalommal tekintek a jövő országgyűlés munkája elé, amelynek nagyszámú és sürgős elintézni valója van.

Aztán felsorolja az elintézendőket:

Az állami bevételek fokozása. — A jegybankkal kötött szerződés lejártával a bankkérdés rendezése. — A készfizetés rendezése. — A konzuli bíraskodás rendezése. — A Romániával kötött szerződés törvénybeiktatása. — A horvátkérdés rendezése. — A választójognak általános szavazás alapján való új rendezése. — A székesfővárosi törvény reformja. — A polgári perrendtartás. — A mezőgazdaság helyzetének javítása. — A közlekedési eszközök, a tengeri hajózás és az ipar fejlesztése. — A kath. autonomia, a lelkészi kongrua rendezése, a közoktatásügy fejlesztése. — A véderő fejlesztése.

Ezek felolvasása után megnyitottnak nyilvánította a király az országgyűlést.

A képviselőház ülése.

A képviselőház ma jóval egy óra után tartotta ülését. A trónbeszéd felolvasása után a Justh-párt az általános, egyenlő, titkos választói jogot követelte.

NAPIHIREK.

Posta Sándor a B. S. E. tagja a ferrarai vivóversenyen a kardvívásban 5-ik lett a legerősebb olasz-vívókkal szemben. Aranyérmes és értékes tisztelet-díjat nyert. Törvívásban szintén a 10 első közé minősítették.

A Sport Egylet 26-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében választmányi ülést tart.

Uszó-versenyt rendez a Bajai Sport Egylet július hó 3-án. Nevezni lehet az uszodában az uszómesternél.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Franck Mihály rákói telekkönyvvezetőt a bajai járásbíróshoz helyezte át.

Jóváhagyott alapszabály. A belügyminiszter jóváhagyta a »Bajai Patronázs Egylet« alapszabályait.

Hírek a főgimnáziumból. Folyó hó 26-án, vasárnap, nyílik meg a főgimnáziumban a tanulók rajzainak kiállítása az intézet rajztermében, amely négy napon át nyitva áll a nagy közönség számára.

E hó 28-án, kedden, d. u. 5 órakor tartja az intézet nyilvános záróünnepélyét a következő műsorral:

1. Finn nemzeti dal. Pácius F.-től. Előadja a főgimn. énekkara. 2. Évzáró beszéd. Mondja az igazgató. 3. Keringő. Fall Leótól. Előadja

a főgimn. zenekara. 4. A Bandi fiam meséje. Fülel Szántó L.-től. Szavalja Kollár Kálmán II. o. t. 5. Dóczy-dalok. Előadja a főgimn. énekkara. 6. A jutalmak kiosztása. 7. Kurucdalok. Előadja a főgimn. zenekara. 8. Turista-induló. Sz. Nagy L.-től. Előadja a főgimn. ének- és zenekara.

Mind a rajzkiállítás megtekintésére, mind a záróünnepélyre ezúton hívja meg a szülőket s Baja városának a tanügy iránt érdeklődő közönségét az Igazgatóság.

Lökertben a szokásos vasárnapi multság alkalmával 26-án tartják a tanítóképző-intézetnek a folyó évben képesítőző növendékei búcsú-lakomájukat.

Kiállítás. A bajai Ipartestület az Ipartestület nagytermében f. évi június hó 26—29-ig bezárólag tanonc-munka-kiállítást rendez. Megnyitás f. évi június hó 26-án d. e. 9 órakor lesz, amely ünnepélyre az érdeklődő közönséget ezúton hívja meg az Elnökség. Belépti-díj nincs.

Az elővásárlás a legnagyobb veszedelme a mi piacunknak. Ide jönnek idegen kofák és már kora reggel mindent összevásárolnak és ezzel még drágábbá teszik a máskülönbben is elég drága piacunkat. Egy ilyen elővásárlót 80 koronával büntetett meg a rendőrség. Felebbezés folytán foglalkozott az ügygyel a város tanácsa és a büntetést leszállította 30 koronára.

Bácskai városok adóhivatalai. Érdekes kimutatás fekszik előttünk. Ez e kimutatás feltünteti, hogy a bácskai városok adóhivatalaihoz hány község és mennyi lakosság tartozik. Ime: Az ujvidéki adóhivatalhoz a városon kívül 14 község és 83233 lélek tartozik. A zentai adóhivatalhoz a városon kívül 4 község és 73178 lakos, a zomborihoz a város és 20 község és 120455 lakosság, a szabadkaihoz a város, 3 község és 102236 lakosság, Bajához tartozik a kimutatás szerint a város és 21 község és 97473 főnyi lakosság.

A kertész-segéd iskola adója. A város annak idején díjtalanul adta át az államnak a kertész-segéd iskola céljaira szolgáló földterületet azzal a kötelezettséggel, hogy annak adóját Baja város fizeti. Fizette is a város hűségesen az adót, mind mostanáig, amíg rá nem jött, hogy tulajdonképpen nem is köteles fizetni adót, mert ez a terület adómentes. Most kéri a város annak az adóösszegnek a visszafizetését, amely eddig el nem évült. Tizenkét évig fizetett a város, de csak öt évi adóösszeget kap vissza, ha visszakapja.

Elsőrangú fiúinternátus a Gábor-féle, amely minden tekintetben modern és kényelmes. Egészséges és kellemes helyen fekszik. Gábor fiúinternátus, Budapest, VI. Munkácsy-utca, 21.

Az aranyeres bántalmak nem annyira a hivatástól erednek, ritkán öröklöttek, hanem főleg az állandó székrekedés következményei. A Ferencz József-keserűviz az aranyérnek és a bélcsatorna minden bántalmának természetalkotta gyógyszere. Aki ilyen bajokban szenved, igyék reggelenként éhgyomorral, pohár „Ferencz József“-keserűvizet s örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota mily gyorsan javul.

Israélita szülők figyelmébe!

Rabbiszemináriumi növendék, ki a nyári hónapokat helyben tölti, vallástanoktatásra vállalkozik. Cim a kiadóban.

SZINÉSZET.**Madarász.**

A sok sivár üresség mellé végre kaptunk egy szép zenéjű, bájos operettet. Zeller örök-szépségű, kedves, melódikus muzsikájú operettjét, a »Madarász«-t játszta tegnap este a szintársulat félhelyárok mellett. A szintársulat megmutatta, hogy szépet és jót tud produkálni, ha van rá módja és alkalma. Az előadás a jobbak közé való.

A főszerepet Halmos Gyula énekelte. A közönség szép énekéért elismeréssel adózott. Bercik Margit a választó fejedelem-asszony szerepében ért el szép sikert. Peterdi Etel bájos és sikkes Póstás Milka volt. Kozma Hugó Szaniszló szerepében tetszett a közönségnek. Szathmáry Árpád Csörsz szerepében kacgattatja a publikumot.

A kórus precíz énekéért Gellért karmesterrel illeti az elismerés.

Taifun A jövő hét szenzációja kétségtelesen Lengyel Menyhért óriási sikert aratott színműve, a Taifun lesz. Ez a szenzációs színmű a Vigszínházból indult ki világhódító körúttal. Eddig Berlinben, az összes német színpadokon és Párisban ejtette lázba a színházak publikumát. Szokatlan és meglepő a hang, amelyen szól. De igaz hangok azok és ez adja magyarázatát annak az óriási sikernek, amelyet eddig elért, úgy az itthoni, mint a külföldi színpadokon.

A darab a héten megy Baján a legjobb szerepbeosztásban.

Színházi naptár:

Vasárnap

délután: Próbaházasság.

este: Obsitos. Operett. Ujdonság.

Segédszerkesztő:

FODOR KÁROLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma 101.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. uri közönség szíves tudomására juttatni, hogy külföldi tanulmányutamról számos ujdonsággal hazaérkeztem és fürdőszoba, klozet,

vizvezeték és szivattyú

szerelésben sok tapasztalatot szereztem, melyet úgy helyben, mint vidéken érvényesíteni óhajtok, miért is a n. é. uri közönség szíves megrendelését kérem.

Tisztelettel

Eckert Ferenc

rézműves, fürdő, vizvezeték és szivattyú szerelő

BAJA,

Erzsébet királyné-utca 51.

Allandó nagy raktár GARVENS-féle szivattyúkban

Bajai gőz-, kád- és zuhanyfürdő vállalat.

Zuhanyfürdő megnyitás.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a zuhany és medencefürdőre nézve a régi ár és időbeosztás fenmarad; a bérletre azonban azonnali újítást vezetem be, hogy az egész fürdőidényre és pedig f. é. szept. 10-ig idénybérleti jegyet személyenként

12 koronáért bocsájtok ki.

Teljes tisztelettel

a bérlet.

● FIGYELEM. ●

Aki jóminőségű
FESTÉKEKET
akar vásárolni, az menjen
Wagenblatt és Henerári

13 év óta fennálló
jóhírnevű festékkereskedésébe,
hol mindennemű sajátkészítésű

OLAJFESTÉKEKET
minden színben kaphat. Továbbá **Linoleum** és
Borostyán padló-lakkot 4 színben. **Butorlakkot**,
Emeillakkot 30 színben stb., azonkívül építési
anyagokat, úgymint **Beocsin** **Román** és **Port-**
land cement, **Gyps**, **Elszigetelő-** és **Kátrány-le-**
mez, **Kátrány**, **Carbolíneum** stb. a legolcsóbb
versenyárakban.

Háziasszonyok

szobadisze az a kályha,
mely a »Merkur« kályha-
fényvel van mázolva.

Ára 50 fillér.

»Merkur« aranyozó lámpák,
szobrok, képrámák és min-
den díszek ezüst és ara-
nyozására.

Védjegy.

Ára 50 fillér.

Itt több tanuló felvétetik.

● FIGYELEM. ●

Eladó szőlők.

Első rendű karban levő fajszőlők,
épületekkel, a városhoz közel,
öt-től-hét holdas tagban, esetleg
holdanként is elparcellázva eladó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

szép, üde arcz,

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat,
nem elegendő, ha valaki csinos, fess és
kedves, hanem a legfontosabb, hogy az
arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gon-
dot fordítanak az arcbőr ápolására, a
szépség fentartására és emelésére

A FÖLDES-féle

MARGIT-creme

az egyedüli szer, mely 5-6-szori hasz-
nálát után eltávolít kiütéseket, pattaná-
sokat, szeplőket, májfoltokat és az arcot
fehéríti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-creme teljesen ár-
talmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő
és a szépséget megőrző hatását pedig
fényesen bizonyítja, hogy a Wienben
rendezett »Ausstellung für Moderne Ge-
sundheits u. Schönheits pflege« nagy
aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye I kor.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.

Kapható Baján:

Dr. Makray László gyógytárában.

NYILT-TÉR.

Ezen rovatokban közöltekért a szerkesztőség nem vál-
lal felelősséget.

Ronitsi

Zempel -forrás. Szénsavdús, diätetikus, üdítő
asztali ital. — Elősegíti az emésztést
és anyagcserét.

Styria Legteljesebb gyógyforrás. — Indikálva:
idült gyomorhurutnál, székrekedésnél,
Bright-féle vesebajnál, lépdeganatnál, máj-
bajoknál, sárgaságnál, anyagcsere beteg-
ségeknél, a légutak huruto: bántalmainál.

Donati a maga nemében a leggazdagabb tar-
talmu gyógyforrás legerősebb hatással.
Főképen indikálva: idült bélhurutnál,
obstipationál, epekövénél, elhízási hajlam-
nál, csúznál és cukorbetegségeknél.

természetes magnézium-
Glaubersósforrások.

Carl Kronsteiner viharerős mész

homlokzat festéke

(törvényileg védve)

50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb, évtizedek óta a legjobbnak
bizonyult és minden utánzatnál jobb. Egyedül célszerű mázólo anyag
egyszer már festett homlokzatnál is.

Zománc-homlokzat-festék

szintartó, egyszeri átfestés-
nél már fed, nem kell előbb
alapozni, zománckemény, s
csak hideg vízzel felkeverve használható. Fertőtlen, méregmentes, vízhat-
lan. Ideális festék belső helyiségekre, festetlen homlokzatokra, faépületekre,
u. m.: felszer, pavillon és kerítésekre stb. Kapható minden változatban és
négyzetméterenként 5 fillérbe kerül. — Mintakönyv és használati utasítás
ingyen és bérmentve. — **Kronsteiner Károly Wien III., Hauptstrasse 120.**

Kapható:

Wagenblatt és Henerári kereskedésében Baján.

Jégtiz perc alatt

A jelenben létező legegyszerűbb, legpraktikusabb és legolcsóbb

jéggép kézi hajtásra

kórházak, gyógyszereszek, orvosok, háztartások, jéggyárhoz távolosó gazdaságok, községek, ipartelepek stb. részére.
Könnyű kezelés! Teljesen veszélytelen! Csekély üzemi költség!

- 1. sz. nagyság 2 jégform., 10 perc alatt kb. 1 kg. jéget készít, drbjá 1 adag hűtőszóval 90 K
- 2. " " 3 " 10 perc " kb. 1 1/2 " " " " 1 " " 100 "
- 3. " " 4 " 10 perc " kb. 2 " " " " 1 " " 120 "

A gépek raktárunkban bármikor kipróbálhatók!

Megrendelések csak a beérkezés sorrendjében teljesítenek; késedelemnek elkerülése végett előjegyzéseket legkésőbb kérünk, különben nem szavatolhatunk a kellő időre való szállításon.

CSÁNYI és HERBST műszaki nagykereskedés
Budapest, V., Kálmán-utca 21.